



Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet En tydligare bestämmelse om hets mot folkgrupp (SOU 2023:17)

Ert diarienummer Ju2023/01030

Brottsoffermyndigheten välkomnar de ändringar som föreslås avseende bestämmelsen om hets mot folkgrupp i brottsbalken samt motsvarande bestämmelse i tryckfrihetsförordningen och lämnar följande synpunkter.

Förnekelsegärningar

Införandet av det särskilda straffansvar avseende förnekande, urskuldande eller uppenbart förringande av folkmord och andra allvarliga internationella brott som föreslås välkomnas särskilt av Brottsoffermyndigheten. Att bekämpa dessa så kallade förnekelsegärningar utgör ett viktigt led i att skydda och upprätthålla minnet av de allvarliga brott som dessa grupper utsatts för samt att ge offren och deras anhöriga den upprättelse och rättvisa de behöver.

Hetsgärningar mot enskilda i en skyddad grupp

Brottsoffermyndigheten anser att den föreslagna utvidgningen av straffansvaret för hets mot folkgrupp, till att omfatta enskilda individer i de skyddade grupperna, utgör en särskilt positiv utveckling ur ett brottsofferperspektiv. Att dessa individer erhåller målsägandestatus och rätt till skadestånd när talan avser hets mot folkgrupp bidrar till ett tydligare erkännande av den särskilda typ kränkning som dessa gärningar innebär för dem som utsätts, eftersom de hatbrottsmotiv som bestämmelsen ger uttryck för inte framgår av andra mer allmänt hållna straffbestämmelser.

Ett enligt ändringsförslaget kriminaliserat meddelande eller uttalande skulle potentiellt kunna avse eller vara riktat till ett stort antal individer i de skyddade grupperna, varpå dessa individer också kan berättigas skadestånd. En mer djupgående analys av omfattningen av straffansvaret avseende enskilda är därför önskvärd. Detsamma gäller hur rätten till skadestånd på grund av hets mot folkgrupp förhåller sig till ersättningsmöjligheterna enligt brottsskadelagen samt eventuella behov av lagändring i brottsskadelagen.

Konsekvensbeskrivning

Av utredningens konsekvensbeskrivning framgår ingen bedömning av ekonomiska konsekvenser kopplade till den del av Brottsoffermyndighetens verksamhet som avser utbetalning av brottsskadeersättning. Eftersom omfattningen av straffansvaret gällande enskilda, såväl som ersättningsmöjligheterna enligt nuvarande brottsskadelag inte ter sig helt klara är det också svårt att avgöra hur omfattande de ekonomiska effekterna i detta avseende kan komma att bli. En analys där samtliga dessa aspekter berörs mer ingående är därför önskvärd.

I övrigt har Brottsoffermyndigheten ingenting att erinra mot utredningens förslag.

I behandlingen av denna remiss har generaldirektören Anders Alenskär varit beslutande och juristen Julia Nygren varit föredragande.

Anders Alenskär

Julia Nygren